

een enkele Pijlstaart, Smienten, alles dreef voorbij! Ook Zwanen en Ganzen hebben we dat jaar goed kunnen waarnemen. En dan, als er een dikke laag sneeuw ligt! Als je 't geluk hebt, een hongerige Roerdomp te zien staan, of een even hongerige Slechtvalk kunt besluisen, die op de uitkijk zit in een Populier, of een koppel Patrijzen ziet wegstuiven als zwarte balletjes op de felwitte sneeuw. Dan weet je heel zeker: dit onbetaalbare stukje land moet bewaard blijven in deze toestand! Laat dit nu eens niet in „cultuur” gebracht worden!

A. C. WIJSMAN.

VAN GROEI EN BLOEI EN JAARGETIJDE.

De vier strenge winters laten mij altijd nog niet met rust, maar het is heel moeilijk en bedenkelijk, iets over hun uitwerking te zeggen. Het veiligst is, iets te vertellen uit eigen, sinds vele jaren bekende omgeving.

De Gele Hoornpapaver heeft manmoedig stand gehouden door drie winters heen, maar de vierde gaf den genadeslag: alle rozetten zijn dood gevoren. Maar zijn zaden kunnen blijkbaar lage temperaturen goed doorstaan en misschien mogen wij ze wel rekenen tot die, waarvan de ontkieming door de vorst wordt bevorderd. Ook kunnen zij, na lange jaren rust, weer actief worden. Dat weten wij ook van andere leden van de Papaverfamilie.

In ieder geval in Juni kregen we een menigte kiemplantjes van *Glaucium luteum* en ze maakten veel haast om op te groeien, zoodat er op het eind van Juli al flinke rozetten waren gevormd voor het volgend jaar. Maar een aantal daarvan schoten zelfs door en bloeiden in September, aanvankelijk nog prachtig. Bij het korten der dagen, de vermindering van licht en de daling van de temperatuur geraakten ze echter in moeilijkheden en weldra was het zoo ver, dat ze in den morgenstond hun slaapmuts niet konden afwerpen en dat zelfs in den loop van den dag niet klaarspeelden. Gelukkig was nu ook de verdere bloeilust van die andere rozetten gestuit en nu kunnen we 1943 met gerustheid afwachten.

Ook het Wintergroen (*Pyrola rotundifolia*) vertoonde een afwijking. Bij ons heeft deze plant drie bloeiperioden: voorjaarsbloei beginnende eind Mei en durende tot eind Juni, de zomerbloei, de voornaamste begint ± 20 Juli en duurt tot midden September en dan volgt in October nog een najaarsbloei die kan duren tot December. Nu, in 1942 zijn zoowel voorjaarsbloei als najaarsbloei onbeduidend geweest, de zomerbloei daarentegen heel mooi.

Een volksgeloof wil, dat een rijke dracht van „besheesters” wijst op een naderenden strengen winter. Wij hopen, dat dit nu eens niet bewaarheid zal worden. Op het oogenblik hebben wij hier een zeer rijke dracht van Lijsterbes, Meidoorn, Geldersche Roos, Berberis, Hulst en vooral van *Taxus*. Ik zou eerder geneigd zijn dit toe te schrijven aan den voorbijgeganen strengen winter, tenminste voor de Hulst, die zich zoo schadeloos tracht te stellen voor belangrijk „invriezen”. *Taxus* heb ik nooit zoo overdadig in vrucht gezien als dit najaar. Een *taxus*-kiemplantje uit 1929 is dit jaar zoo ver gekomen dat het vrucht droeg, die was er dus nog al vlug bij. Het is wel eens aardig, na te gaan, op welken leeftijd onze boomen en heesters beginnen vrucht te dragen. 't Is een zaak van geduld, maar hoe eerder je er mee begint, des te meer kans heb je er iets van te zien te krijgen. Alweer een zaak voor Natuurmonumenten en Instructieve Plantsoenen, waar men kan studeeren zonder vrees voor stoornis.

JAC. P. THIJSSÉ.

